न्तोदन्तत्वेन द्वैरूप्यज्ञापनायोदाहृतं अहं सीतामैक्षिषि दृष्टवान् ट्यां सि इम् अतोऽपि मा वधिष्ठा इति भावः ॥ ४१ ॥

उपास्थितैवमुक्ते तं सखायं राघवः पितुः। पप्रच्छ जानकीवार्त्तां संग्रामञ्च पतत्त्रिणं। ततो रावणमाख्याय द्विषन्तं पततां वरः ॥ ४२ ॥

उपास्थितइत्यादि। पक्षिणैवमुक्ते सति राघवस्तं रणभङ्गानुष्ठानेन उपास्थित परिचितवान् संगतकरण आत्मनेपदं स्थाध्वोरिच्चेतीत्वं ह्रस्वादंगादिति सिचोलोपः पितुः सखायं मम पितुः सखायमिति कृत्वा सखिशब्दाद्द्वितीयैकवचने रूपं सख्युरसम्बुद्धाविति णित्वाद्वृद्धिरायादेशः पप्रच्छ पृष्टवान् तं पक्षिणं जटायुं किं जानकीवार्त्तां संग्रामञ्च ततउपस्थानानन्तरं रावणं द्विषन्तं शत्रुं आख्याय कथयित्वा रावणेन हृता सीतेति पततां पक्षिणां वरोजटायुर्ममारेति परेणान्वयः ॥ ४२ ॥ ज०म०

उपेत्यादि। पक्षिणा एवमुक्ते सति राघवस्तं पितुः सखायं उपास्थित आराधितवान् मैत्राध्वसङ्ग इति मं स्यादेर्ङिष्टीमे इति ङिर्गुणाभावश्च झस्स्वादिति सिलोपः ततउपस्थानानन्तरं द्विषन्तं शत्रुं रावणमाख्याय सीता तेन हृतेति कथयित्वा पततां पक्षिणां वरः श्रेष्ठोजटायुर्ममारेति वक्ष्यमाणश्लोकेन सम्बन्धः ॥ ४२ ॥ भ०

व्रणवेदनया ग्लायन्ममार गिरिकन्दरे। तस्याग्न्यम्बुक्रियां कृत्वा प्रतस्थाते पुनर्व्वनं ॥ ४३ ॥

व्रणेत्यादि। व्रणकृता वेदना पीडा मध्यपदलोपी समासः तया ज०म०